

Wstęp

Niniejsza książka jest skierowana przede wszystkim do osób przygotowujących się do egzaminu zawodowego adwokackiego i radcowskiego.

Publikacja w przejrzysty i prosty sposób wyjaśnia, jak pisać apelację w postępowaniu karnym.

Książka została napisana w taki sposób, aby osoba, która na co dzień nie ma do czynienia ze sporządzaniem apelacji w swojej praktyce zawodowej, mogła łatwo przyswoić wiedzę niezbędną na egzaminie.

Pierwsza część książki zawiera omówienie poszczególnych elementów apelacji w postępowaniu karnym wraz z licznymi przykładami i praktycznymi wskazówkami. Opisane zostały wymogi formalne apelacji, a osobne rozdziały zostały poświęcone zarzutom i wnioskom w apelacji. Kolejne części książki zawierają omówienie subsydiarnego i prywatnego aktu oskarżenia. Pisma te mogą potencjalnie pojawić się na egzaminach zawodowych, dlatego zdający powinni umieć je sporządzić. Następnie zaprezentowano przykładowe rozwiązania kasusów egzaminacyjnych radcowskich i adwokackich z lat 2017-2024.

Ostatnia część publikacji zawiera tabelę ukazującą tematykę, skrócone przedstawienie zarzutów i wniosków z egzaminów zawodowych od 2009 r.

Autorami książki są adwokaci: Damian Pietrzyk i Magdalena Czewińska oraz radca prawny Wojciech Bednarczyk.

Cała redakcja niniejszej książki życzy jak najlepszych rezultatów na egzaminach zawodowych.

Spis treści

Wymogi formalne apelacji	9
Wprowadzenie	9
Wymogi formalne apelacji jako pisma procesowego	9
Wymogi formalne apelacji jako środka odwoławczego	12
Wskazanie zaskarżonego orzeczenia	13
Kierunek zaskarżenia	13
Zakres zaskarżenia	14
Zarzuty	18
Wnioski	18
Uzasadnienie	20
Wymogi formalne właściwe dla apelacji	20
Podsumowanie wymogów formalnych apelacji	21
Przykładowa redakcja apelacji	22
Zarzuty odwoławcze	24
Uwagi ogólne	24
Bezwzględne przyczyny odwoławcze	27
Ogólne informacje	27
Bezwzględne przyczyny odwoławcze według doktryny i orzecznictwa	30
Udział w wydaniu orzeczenia osoby nieuprawnionej lub niezdolnej do orzekania bądź podlegającej wyłączeniu na podstawie art. 40 k.p.k. (art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.)	30
Nienależyte obsadzenie sądu lub nieobecność któregośkolwiek z jego członków na całej rozprawie, z wyjątkiem wypadków, gdy wynika to z prowadzenia w dalszym ciągu na podstawie art. 402 § 2a k.p.k. lub art. 404 § 2a k.p.k. rozprawy przerwanej lub odroczonej (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.)	31
Orzeczenie przez sąd powszechny w sprawie należącej do właściwości sądu szcze- gólnego albo orzeczenie przez sąd szczególny w sprawie należącej do właściwości sądu powszechnego (art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k.)	31
Orzeczenie przez sąd niższego rzędu w sprawie należącej do właściwości sądu wyż- szego rzędu (art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.)	32
Orzeczenie kary, środka karnego, środka kompensacyjnego lub środka zabezpieczają- cego nieznanego ustawie (art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.)	32
Orzeczenie zapadło z naruszeniem zasady większości głosów lub nie zostało podpisa- ne przez którąkolwiek z osób biorących udział w jego wydaniu (art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.)	32
Sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie (art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.)	33
Wydanie orzeczenia pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone (art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.)	33
Zajście okoliczności wyłączających ściganie określonych w art. 17 § 1 pkt 5, 6 i 8-11 k.p.k. (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.)	33
Art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. – śmierć oskarżonego	33

Art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. – przedawnienie karalności	34
Art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k. – sprawca nie podlega orzecznictwu polskich sądów karnych	35
Art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. – brak skargi uprawnionego oskarżyciela	36
Art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. – brak wymaganego zezwolenia na ściganie lub wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, chyba że ustawa stanowi inaczej	36
Art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. – zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie	37
Brak obrońcy dla oskarżonego w postępowaniu sądowym w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 80 k.p.k. lub brak udziału obrońcy w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy (art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.)	37
Rozpoznanie sprawy podczas nieobecności oskarżonego, którego obecność była obowiązkowa (art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.)	38
Względne przyczyny odwoławcze	38
Informacje ogólne	38
Zarzut obrazy przepisów prawa materialnego	41
Błędna wykładnia	43
Wadliwe zastosowanie (lub niezastosowanie)	43
Zarzut obrazy przepisów postępowania	45
Informacje ogólne	45
Naruszenie zasady <i>in dubio pro reo</i> (art. 5 § 2 k.p.k.)	49
Naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.)	50
Nieprzeprowadzenie przez sąd dowodu z urzędu (art. 167 k.p.k.)	51
Oddalenie wniosku dowodowego (art. 170 k.p.k.)	51
Naruszenie przepisu dotyczącego podstawy wyroku (art. 410 k.p.k.)	51
Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych	54
Zarzut rażącej niewspółmierności kary środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	56
Rażąca niewspółmierność	57
Niesłuszne zastosowanie lub niezastosowanie	59
Wnioski odwoławcze	60
Informacje ogólne	60
Uchylenie wyroku	61
Zmiana wyroku	62
Podsumowanie	63
Subsydiarny akt oskarżenia	65
Przesłanki skargi subsydiarnej	65
Termin do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia	67
Elementy subsydiarnego aktu oskarżenia	67
Prokurator w postępowaniu zainicjowanym przez oskarżyciela subsydiarnego	70
Odstąpienie od oskarżenia a cofnięcie subsydiarnego aktu oskarżenia	71
Wzór subsydiarnego aktu oskarżenia	72

Prywatny akt oskarżenia	75
Przestępstwa ściągane z oskarżenia prywatnego	75
Kto może złożyć prywatny akt oskarżenia?	75
Wszczęcie postępowania prywatnoskargowego	75
Prywatny akt oskarżenia – wymogi formalne	76
Termin na złożenie prywatnego aktu oskarżenia	80
Wniesienie prywatnego aktu oskarżenia – procedura	80
Wzajemny akt oskarżenia	81
Odstąpienie od oskarżenia	81
Wzór prywatnego aktu oskarżenia.....	82
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2024 r. (egzamin radcowski)	85
Informacja dla zdającego	85
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2024 r.	87
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2024 r. (egzamin adwokacki).....	91
Informacja dla zdającego	91
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2024 r.	93
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2023 r. (egzamin radcowski)	98
Informacja dla zdającego	98
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2023 r.	100
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2023 r. (egzamin adwokacki).....	105
Informacja dla zdającego	105
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2023 r.	107
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2022 r. (egzamin radcowski)	112
Informacja dla zdającego	112
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2022 r.	114
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2022 r. (egzamin adwokacki).....	118
Informacja dla zdającego	118
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2022 r.	120
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2021 r. (egzamin radcowski)	125
Informacja dla zdającego	125
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2021 r.	127
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2021 r. (egzamin adwokacki).....	131
Informacja dla zdającego	131
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2021 r.	133
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2020 r. (egzamin radcowski)	138
Informacja dla zdającego	138
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2020 r.	140
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2020 r. (egzamin adwokacki).....	145
Informacja dla zdającego	145

Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2020 r.	147
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2019 r. (egzamin radcowski)	152
Informacja dla zdającego	152
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2019 r.	154
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2019 r. (egzamin adwokacki).....	158
Informacja dla zdającego	158
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2019 r.	160
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2018 r. (egzamin radcowski)	165
Informacja dla zdającego	165
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2018 r.	167
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2018 r. (egzamin adwokacki).....	172
Informacja dla zdającego	172
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2018 r.	175
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2017 r. (egzamin radcowski)	180
Informacja dla zdającego	180
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2017 r.	182
Zadanie z zakresu prawa karnego z 2017 r. (egzamin adwokacki).....	187
Opis istotnych zagadnień	187
Przykładowe rozwiązanie zadania egzaminacyjnego z 2017 r.	189
Bibliografia	194
Egzaminy z lat 2024-2009 - zestawienie	199